

живлення, карта розширення, оперативна пам'ять, дисководи, відеоадаптер та інші сумісні комплектуючі) окремо.

Таким чином, враховуючи особливості дослідження персонального комп'ютера, важливо звернути увагу, що укомплектований системний блок є складним пристроєм, тому при визначенні ринкової вартості, під час проведення судової товарознавчої експертизи потребує залучення фахівців комп'ютерно-технічних технологій.

#### **Список використаних джерел:**

1. ДСТУ 2938–94 Системи оброблення інформації. URL: [http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id\\_doc=77434](http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=77434) (дата звернення 23.02.2019).
2. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Персональний\\_комп'ютер](https://uk.wikipedia.org/wiki/Персональний_комп'ютер) (дата звернення 23.02.2019).
3. Методика визначення вартості майна. Харків : Харківський НДІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса, 2004 (реєстраційний код реєстру методик – 12.1.15).

УДК 343.98

*Губарева В. М., ст. наук. співробітник і Харківського НДІСЕ,  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1425-4469>,  
e-mail: [victory2006@ukr.net](mailto:victory2006@ukr.net)*

### **ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ЮВЕЛІРНИХ ВИРОБІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ТОВАРОЗНАВЧИХ ЕКСПЕРТИЗ**

Проведення дослідження щодо якості ювелірних виробів в межах компетенції експерта товарознавця проводяться органолептичним методом.

Вимоги до якості ювелірних виробів:

— парні вироби (сережки, запонки) мають бути підібрані за розмірами, формою, видом огранки і кольором вставок. Незначні відмінності у відтінках кольору вставок не є ознакою браку. Якщо напівпари мають асиметричну конструкцію верхівки, то вони повинні бути підібрані в пару за принципом дзеркального відображення. Клейма на парних виробах (сережках, запонках) повинні мати однаковий текст і позначення, розташовуватися на одних і тих самих елементах;

— на поверхні виробів не має бути тріщин, раковин, заусенців. На неліцевих поверхнях допускаються незначні пористість, хвилястість, сліди інструменту. Емалеві покриття виробів повинні бути гладкими, блискучими, без сколів, тріщин, пропусків, просвітів, плям та видимих під прозорою емаллю дефектів металу;

— на емалевих покриттях виробів (окрім предметів сервіровки столу і прикрас інтер'єру) не має бути подряпин, міхурів, включень, пір, напливів на канти і перегородки;

— зварні та паяні шви у виробах повинні бути щільними, рівними і без пропалів. З боку лицьової поверхні виробу шви повинні бути близькими за кольором до сплаву, з якого він виготовлений;

— штамповані, чеканні, філігранні, різьблені та гравіровані малюнки на поверхні виробів повинні мати чітке зображення;

— вставки повинні бути закріплені в оправі нерухомо, при цьому можливість випадання вставок повинна бути виключена;

— у разі крапанового закріпці і закріплення в корнери – крапани і корнери повинні бути заправлені, а кінці їх щільно притиснуті до поверхні вставок. У разі глухого закріплення касти повинні обжимати вставки по рундісту щільно, без зазору. Вставки з перлів, коралів, янтарю, раковин, каменю допускається кріпити на клей у поєднанні з глухим закріпленням або на клей і на штифти;

— замки у виробах повинні виключати мимовільне відкриття;

— конструкція деталей кріплення сережок і брошок повинна забезпечувати правильне положення виробів у разі використання;

— елементи одного виробу повинні бути однакового кольору і форми (якщо тільки це не передбачено дизайном виробу);

— новий ювелірний виріб зі сплаву золота чи срібла, без вставок, незалежно від найменування, повинен мати етикетку з наступними обов'язковими реквізитами маркування: найменування й товарний знак підприємства виробника, назва виробу, назва і проба дорогоцінного металу, розмір каблучки, браслету, ланцюжка, довжина приєднувальної

ланки браслета, позначення справжнього стандарту, штамп відділу технічного контролю (ВТК); на етикетках виробів зі вставками з коштовних каменів також вказується назва матеріалу вставки, місяць, рік виготовлення, номер акту калькуляції, характеристика і НД на вставки.

Досліджується маркування ювелірних виробів:

1. Кожен ювелірний виріб повинен мати – державне пробірне клеймо – знак встановленого єдиного зразка, що засвідчує цінність виробів із дорогоцінних металів. Опис державного пробірного клейма та його форма затверджуються Міністерством фінансів України та виготовляються за його замовленням.

Форма пробірного клейма повинна відповідати певному сплаву дорогоцінного металу – золота, срібла, платини, паладію:

а) клеймо у формі лопатки використовується для таврування золотих і платинових виробів;

б) клеймо у вигляді прямокутника з двома випуклими протилежними сторонами, застосовується для таврування срібних виробів;

в) клеймо усічено-овальної форми – для таврування виробів з паладію;

г) клеймо довгастої форми із закругленими кутами, для таврування на сургучі книжок з сухозлітним золотом і сухозлітним сріблом;

Клейма пробірного нагляду складаються із знаку – посвідчення, шифру інспекції, умовного коду і однієї із встановлених проб відповідного дорогоцінного металу.

Згідно зі п. 21 ст. 1. Закону України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» [1] в Україні для ювелірних і побутових виробів із дорогоцінних металів встановлюються такі проби:

- платина – 900, 950;
- золото – 375, 500, 585, 750, 958, 999;
- срібло – 800, 830, 875, 925, 960;
- паладій – 500, 850.

Залишаються в обігу і реалізуються ювелірні та побутові вироби із золота 333 і 583 проби та срібла 750 проби з відбитком державного пробірного клейма.

2. Іменник підприємства-виробника. Досліджується відповідність геометричної форми іменника, знаку-посвідчення і тризначного числа на пробірному клеймі, буквені позначення підприємства виробника і цифри (умовне позначення дати випуску) на ньому, цифрові позначення заводу виробника.

Суб'єкти господарювання, які виготовляють ювелірні та побутові вироби з дорогоцінних металів, зобов'язані мати іменник, відбиток якого проставляється виготовлювачем або за його дорученням державною установою пробірного контролю на всіх виробах. Ювелірні вироби з дорогоцінних металів, ввезених суб'єктами господарювання, підлягають обов'язковому клеймуванню в органах, які здійснюють державний пробірний контроль. Використання незареєстрованого іменника забороняється [1]. Тобто ювелірні вироби повинні мати клейма, які відповідають вимогам щодо клеймування, які діють на території України.

Маркування повинно бути чітким і не погіршувати зовнішнього вигляду ювелірних виробів. Наявність деформації на виробі з протилежного боку нанесення клейма, є виробничим дефектом і не відповідає вимогам ДСТУ 3527–97 Вироби золотарські з коштовних металів [1].

#### **Список використаних джерел:**

1. Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними : закон України від 18 лист. 1997р № 637/97–ВР веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/637/97–вр> (дата звернення: 13.03.2019).

2. ДСТУ 3527–97. Вироби золотарські з коштовних металів [Чинний від 1998–07–01]. Київ, 1998. 17 с. (Інформація та документація).